

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola Pozořice, okres Brno-venkov

U školy 386, 664 07 Pozořice

Identifikátor školy: 600 003 396

Termín konání orientační inspekce: 27., 28. únor a 1. březen 2002

Čj.	122 169/02-5173
Signatura	ol3kv503

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola v Pozořicích je příspěvkovou organizací. Jejím zřizovatelem je Jihomoravský kraj. Sídli v budově místní základní školy, kde využívá pro výuku její prostory. Na odloučeném pracovišti ve Tvarožné jsou pro výuku využívány též prostory základní školy. V Mokré-Horákov probíhá vyučování ve vlastní budově.

OBOROVÁ STRUKTURA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

V souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení škola poskytuje základy uměleckého vzdělání ve třech oborech. Celkem ji navštěvuje v přípravném a základním studiu I. a II. stupně 323 žáků, z toho 160 v hudebním, 102 v tanečním a 61 ve výtvarném oboru.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Hudební obor

V hudebním oboru byla sledována kvalita výuky v individuální výuce hry na klavír, zobcovou a příčnou flétnu.

Hra na klavír a zobcovou a příčnou flétnu

Časové dotace individuálního vyučování základního studia odpovídají povoleným tolerancím, které jsou uvedeny v učebních plánech. Výuka povinného předmětu (komorní hra, hra v souboru, doprovod atd.), nebyla u všech žáků realizována v rozsahu, který je stanoven platnými učebními dokumenty. Závažným zjištěním je skutečnost, že výuka hudební nauky je zabezpečena na kmenové škole v Pozořicích a na odloučeném pracovišti ve Tvarožné pouze pro žáky prvního ročníku. V Mokré-Horákov ji navštěvují děti 1.-3.ročníku. Vyučující v hospitovaných hodinách zařazovali do výuky hru z listu, čtyřruční hru ve výuce hry na klavír nebo hraní duet u zobcových a příčných fléten. Pedagogové měli vypracované studijní plány ve třídních knihách na celý školní rok. Při sestavování učebního plánu přihlíželi k rozdílným schopnostem a možnostem dětí. U některých učitelů bylo pojata plánování spíše formálně.

Personální podmínky vzdělávání jsou velmi dobré. S výjimkou jedné vyučující, ostatní učitelé ve sledované výuce splňují odbornou a pedagogickou způsobilost pro hudební obor ZUŠ. Nástroj klavír a ve dvou případech u zobcové flény vyučují učitelé, kteří při svém studiu neměli vyučovaný nástroj jako hlavní. U jednoho vyučujícího zobcové flény se tato skutečnost projevila nejvíce. Výukové prostory jsou vybaveny pianinem, potřebnými pomůckami pro výuku a starším nábytkem. Užívané prostory jsou dostatečně prostorné, čisté a vkusně upravené.

Většina učitelů vyučovala v hospitovaných hodinách formou ověřených metodických postupů a stavba vyučovaných lekcí měla u pedagogů běžně užívanou podobu - stupnice, akordy, instruktivní literatura, přednes atd. Ve výuce **hra na klavír** učitelé využívali nácvikové postupy - jednoduchá pasážová cvičení, hra rytmických figurací apod. Výuka měla vždy tvořivý charakter. Při rytmických nejasnostech učitelé teoreticky vysvětlovali, procvičovali a následně ověřovali správné pochopení. Nové učivo bylo vysvětleno a názorně předvedeno ve finální verzi. Žáci si u přednesových skladeb ověřovali hru z paměti, která byla s vyučujícím

rozebírána a procvičována. V závěru hodin si děti zahrály ve hře z listu lidovou písničku za doprovodu vyučujícího na klavír nebo keyboard. Ve vyučování **hra na zobcovou a příčnou flétnu** byla snaha učitelů rozvíjet u dětí hudební výraz a v rámci individuálních schopností techniku hry. Ve většině navštívených hodin pomáhali vyučující řešit technické nedostatky vlastními ukázkami hry, kontrolovali nasazování a metodicky vedli žáky k důsledné artikulaci. Velmi kladně lze hodnotit, že učitelé jsou zdatnými klavíristy, kteří doprovází žáky v hodinách na klavír. V jednom případě byla výuka u zobcové flétny odlišná. I když učební osnovy byly ve sledované výuce plněny, metodické vedení vyučujícího vedlo žáky k špatným technickým návykům hry na zobcovou flétnu.

V hodinách byli žáci učiteli příkladně motivováni, vyučující využívali vlastní příkladnou hru na nástroj a doprovod na klavír. Hodiny byly prokládány hrou duet, hrou z listu, které měly motivační charakter a také jsou přínosem pro další rozvoj instrumentálních schopností. Učitelé žáky často podněcovali pochvalou, oceňovali jejich dílčí pokroky. Hodnocení žáků v závěru hodiny bylo citlivé a mělo výrazně motivační charakter.

Ve sledovaných hodinách vládla přátelská tvůrčí atmosféra spojená se zájmem žáků a s laskavým přístupem jejich učitelů. Pokyny vyučujících byly srozumitelné a přiměřené způsobu chápání dětí. Osobnost žáků byla vyučujícími respektována.

V plánování výuky byly zjištěny nedostatky v naplňování učebních plánů v povinných předmětech komorní a souborové hry a hudební nauky. Obsahová náplň individuální výuky je plánována v souladu s požadavky platných učebních osnov ZUŠ. Z důvodu porušování závazných učebních dokumentů je oblast plánování a přípravy výuky hodnocena jako pouze vyhovující.

S výjimkou jedné vyučující ostatní učitelé vyhovují podmínkám odborné a pedagogické způsobilosti. Materiální zázemí školy je dostačující, umožňuje realizovat výchovně vzdělávací práci a splňuje psychohygienické zásady. Celkově jsou podmínky výuky velmi dobré.

V organizování výuky, efektivitě používaných metod a forem práce, stejně jako u motivace a hodnocení tak i interakce a komunikace převažovala pozitivní zjištění. Tyto oblasti jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

I přes zjištěné nedostatky, především v oblasti plánování výuky, hodnotí ČŠI průběh sledovaných vyučovacích hodin celkově jako velmi dobré.

Výtvarný obor

Výuka výtvarného oboru probíhá v šesti skupinách, z nichž čtyři jsou vyučovány v kmenové škole a dvě na jejím odloučeném pracovišti v Mokré. Jednotlivé skupiny jsou věkově nesourode, se smíšenými ročníky. Časová týdenní dotace výuky je stanovena pouze na dvě vyučovací hodiny týdně, což sice platné učební plány ve výjimečných případech umožňují, ale toto řešení není pro práci výtvarného oboru nejvhodnější. Vyučující mají zpracované tematické plány učiva. Dvě učitelky plánují obsahovou náplň výuky podle varianty A upravených učebních dokumentů. Třetí učitel využívá možnost volby varianty B, s hlavním oborem studia zaměřeným na keramiku, což umožňuje dětem volbu vzdělávacího programu podle svého zájmu a zaměření.

Personálně je výuka zabezpečena třemi vyučujícími, z nichž dva působí v ZUŠ Pozořice. Oba vyučují současně v základní škole a splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro práci na obou typech školy. Mají dlouholeté zkušenosti v oblasti výtvarné pedagogiky a zájem o výuku, ke které přistupují tvůrčím způsobem. Na pobočce ZUŠ v Mokré působí mladá

učitelka s odbornou kvalifikací pro výuku výtvarného oboru, nemá však příslušné pedagogické vzdělání. Menší zkušenosti s vedením výchovně vzdělávacího procesu částečně eliminuje zájem o práci s dětmi. Materiální podmínky školy vzhledem k potřebám výtvarného oboru jsou dobré. ZUŠ sídlí v budově místní základní školy a výtvarný obor využívá pro svoji činnost její prostornou, velmi dobře zařízenou a pomůckami vybavenou odbornou pracovní výtvarné výchovy a poněkud stísněnou, ale pro práci funkčně zařízenou keramickou dílnu. Pro výuku na odloučeném pracovišti má výtvarný obor k dispozici dostatečně prostornou a vhodným školním nábytkem vybavenou učebnu.

Kvalitně vedená výuka v kmenové škole se vyznačovala promyšlenou přípravou, volbou vhodně stanovených výchovně vzdělávacích cílů a jim odpovídajících úkolů a technik výtvarného zpracování. Hospitovaná výuka byla zaměřena na oblast plošné tvorby (práce na projektu Mosty) a plastického a prostorového vyjadřování (keramika). Úkoly byly žákům srozumitelně vysvětleny. Byly pro ně zajímavé a přitažlivé. V průběhu výuky učitelé žáky odborně správně vedli, v případě potřeby pomáhali konkrétní ukázkou výtvarného postupu. Neomezovali osobitost výtvarného projevu jednotlivých žáků, dávali jim dostatečný prostor pro seberealizaci. Podněcovali jejich zájem o výtvarné umění. Žáci tvořili samostatně a se zřejmým zaujetím.

Vhodnou vstupní a průběžnou motivací se vyučujícím dařilo podnítit zájem dětí o výtvarné činnosti. Průběžně prováděli citlivé hodnocení výsledků práce a oceňovali jejich snahu a pokrok. To vše vedlo k vytvoření dobré pracovní atmosféry a mělo příznivý dopad na efektivitu vzdělávání a její výsledky. Komunikace a interakce mezi učiteli a žáky byla založena na vzájemném respektování, partnerském vztahu. Měla velmi dobrou úroveň. Žáci se nebáli vyslovit svůj názor, projevovali zájem o dialog s učiteli.

Výuka na pobočce školy v Mokré byla přes velkou snahu učitelky a její velmi pěkný vztah k dětem částečně poznamenána absencí pedagogického vzdělání a jejími dosud menšími zkušenostmi s vedením výchovně vzdělávacího procesu. Dílčí nedostatky, které snižovaly efektivitu výtvarného vzdělávání, byly patrné především v oblasti organizace a metodického vedení výuky. Kvalita vzdělávání byla v tomto případě průměrná.

Výtvarný obor má pro svoji činnost vytvořeny velmi dobré podmínky. Plánování a příprava výuky, efektivita její organizace, používaných metod a forem práce a účinnost motivace a hodnocení dětí měly v ZUŠ Pozořice velmi dobrou a na její pobočce v Mokré průměrnou úroveň. Interakce a komunikace byla ve všech sledovaných hodinách velmi dobrá. Celkově hodnotí ČŠI kvalitu sledované výuky jako velmi dobrou.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Celkově je kvalita vzdělávání ve sledovaných oborech hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Roční plán práce na školní rok 2001/2002 byl zpracován bez analýzy a zhodnocení výchozího stavu, podmínek a potřeb školy. Stanovuje v několika bodech základní organizační úkoly pro učitele. Přílohou ročního plánu práce je plán kontrolní a hospitační činnosti ředitele školy.

Analýza současného stavu byla zpracována k lednu 2002. Za velký úspěch ředitel považuje zlepšení pracovního prostředí jak na kmenové škole, tak i na odloučených pracovištích. Dále analýza obsahuje výčet kulturních akcí v minulém školním roce a také úspěchy žáků na soutěžích či u talentových zkoušek. Následný plán činnosti na druhé pololetí školního roku ukládá pedagogům běžné povinnosti, jako je prohloubení znalosti pracovního a školního řádu či vzdělávání učitelů. Plán zdůrazňuje nutnost zabezpečení výuky hudební nauky a komorní hry dle platných učebních plánů pro ZUŠ.

O nízké účinnosti plánování a nedostatečné kontrole plnění zadaných úkolů svědčí například to, že škola dostatečně nenaplnuje požadavky platných učebních dokumentů v předmětech hudební nauka, komorní a souborová hra.

Plánování práce školy postrádá systém. Nejsou jasně vymezeny prioritní dlouhodobé a střednědobé cíle a na ně navazující konkrétní dílčí kroky vedoucí k jejich naplnění. Kvalita a rozsah plánování je hodnocena jako pouze vyhovující.

Organizování

Organizace školy se řídí organizačním řádem zpracovaným na základě vyhlášky MŠMT o ZUŠ platné od 1.9.1991. Organizace provozu školy je dána vnitřním řádem školy, který je zpracován s ohledem na podmínky školy. Tento vnitřní řád byl projednán na pedagogické radě. Školní řád obsahuje povinnosti a pravidla studia žáků. Funkci poradního orgánu zastává pedagogická rada. Umělecká rada ani předmětové komise nejsou z kapacitních důvodů ustanoveny. Přenos informací je dostatečně zabezpečen obvyklými prostředky. Vedle jednání pedagogických rad slouží k přenosu aktuálních informací operativní pracovní porady. Informovanost rodičů o práci a výsledcích výuky dětí je zajištěna prostřednictvím žákovských knížek, třídních přehrávek, koncertů a dalších veřejných vystoupeních školy. V případě potřeby jsou rodiče zváni přímo do výuky.

Na odloučeném pracovišti v Mokré-Horákov je vedoucím pobočky učitel, který je písemně pověřen ředitelem školy. Ve Tvarožné zodpovídá za chod školy na základě ústní domluvy pověřený učitel.

Činnost školy je po stránce organizační zabezpečena. Organizování je hodnoceno jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní řízení nenavazuje na dostatečnou kontrolu jednotlivých činností. Pomoc začínajícím učitelům není vždy zabezpečena. U vyučujícího, který je studentem konzervatoře a zajišťuje od ledna letošního roku na odloučeném pracovišti výuku zobcové flétny, nebyl přidělen uvádějící učitel z dechového oddělení. U nekvalifikované učitelky je pomoc zajištěna prostřednictvím konzultací se zkušenou kolegyní vyučující stejný nástroj. Další vzdělávání pedagogů spatřuje ředitel ve studiu odborné literatury a vzájemné komunikaci s kolegy. Učitelé své hodnocení žáků a výuky zpracovávají pololetně. Ředitel na základě návštěv třídních přehrávek či koncertech hodnotí slovně práci učitelů a výkony žáků. Pro stanovení nadtarifních složek platu jsou zpracována pracovníkům známá kritéria hodnocení.

Vedení a motivování pracovníků má průměrnou úroveň.

Kontrolní mechanizmy

Ředitel má zpracován jako přílohu ročního plánu práce školy plán kontrolní a hospitační činnosti. Do jednotlivých měsíců má v obecné poloze stanoveny cíle kontroly. Kritéria hospitační činnosti zpracována nejsou. Výsledky hospitací jsou projednány s učiteli ústně. K dalšímu posouzení kvality výuky slouží řediteli školy prezentace a výkony žáků na interních nebo veřejných vystoupeních či úspěchy na soutěžích. Kontrola povinné dokumentace je prováděna nesystematicky, byly zjištěné dílčí nedostatky v katalogových listech – hudební obor.

Kontrolní činnost má částečné nedostatky. Celkově je hodnocena jako průměrná.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke sledované výuce jsou hodnoceny jako průměrné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení
- učební plány pro ZUŠ vydané MŠMT ČR dne 26. června 1995 pod č.j. 18 418/95-25 s účinností od 1. září 1995 včetně dalších úprav vzdělávacích programů výtvarného oboru
- třídní knihy pro individuální i skupinovou výuku v hospitovaných oborech a výuce, katalogy o průběhu studia v hospitovaných oborech a výuce hospitovaných žáků, rozvrh hodin hospitovaných učitelů, výkazy žáků a vyučovacích hodin u hospitovaných učitelů, protokoly o komisionálních zkouškách
- školní a organizační řád školy
- záznamy o jednání pedagogické rady
- koncepce školy a plán práce školy
- výroční zpráva o činnosti školy

ZÁVĚR

Výchovně vzdělávací činnost školy měla ve sledované výuce celkově velmi dobrou úroveň. Podmínky vzdělávání i přes zjištěné nedostatky ČŠI hodnotí jako průměrné.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jiří Brauner	Jiří Brauner v.r.
Členové týmu	PaedDr. Jiří Kachlík	Jiří Kachlík v.r.

V Brně dne 25. března 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 29.3.2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Jan Florián

Jan Florián v.r.
podpis

Předmětem orientační inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti základní umělecké školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad Brno venkov	3.5.2002	372/2002
Krajský úřad Jihomoravského kraje	3.5.2002	371/2002
Rada školy		

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány